

Prædiken til Søndag seksagesima

Mark. 4, 26-32

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus: Jesus sagde: »Med Guds rige er det ligesom med en mand, der har tilsået jorden; han sover og står op, nat og dag, og kornet spirer og vokser, uden at han ved hvordan. Af sig selv giver jorden afgrøde, først strå, så aks, så fuld kerne i akset. Men når kornet er modent, går han straks i gang med seglen, for høsten er inde.« Og han sagde: »Hvad skal vi sammenligne Guds rige med? Hvilken lignelse skal vi bruge om det? Det er ligesom et sennepsfrø: Når det kommer i jorden, er det mindre end alle andre frø på jorden, men når det er sået, vokser det op og bliver større end alle andre planter og får store grene, så himlens fugle kan bygge rede i dets skygge.« Markusevangeliet 4,26-32

Mange har set den og har man endnu ikke set den, så kan jeg anbefale den: Bodil Jørgensens nytårstale, hvor hun taler æ sproch, sidder foran et landkort over Sønderjylland og fortæller om Genforeningen, Kongen på den hvide hest, Versaillestraktaten og folkenes selvbestemmelsesret: ”Er der nogen klokker der ringer?” Spørger hun så i det satiriske indslag og hævder samtidig i dette

klip, at historien om den lille bitte grænse-
dragning har en stor betydning og angår os
alle.

En lille historie med stor betydning. Sådan ser mange på grænselandet 100 året efter afstemningsdagen. I mandags var det den 10. februar. En festdag med mange afstemningsfester, for det var dagen, hvor befolkningen i Sønderjylland endelig kunne gå til den første af de to afstemninger om Slesvigs fremtid. Og det var aldrig sket før, at folket fik lov til at bestemme hvor *grænsen* skulle gå. At det ikke var krige, hertuger eller konger som bestemte. Nok var afstemningen forberedt af politikerne, men det var grænselandets mennesker, som gik til valg den 10. februar (godt hjulpet af en rejsestrøm hertil i tusindtal med tog, færger, heste og automobiler, som kom susende). Og i denne folkeafstemning og det folkelige engagement lå kimen til det demokratiske Danmark, som vi kender i dag. For 100 år siden var det et valg med en enorm stemmeprocent. Og forud for valget lå en lang forberedelsesperiode med valgplakater, køb af flagstænger, optimistiske folkefester, taler over taler, sange over sange og national mobilisering. Det handlede om at være dansk eller tysk.

Det handlede om kærlighed til og længsel efter fædrelandet og kærligheden til hjemstavnen, der hvor man hører til. Hjemstavnen med de store vidder og mange kampe. Med sproget – æ sproch. Med den særlige humor. Med det særlige forhold til autoriteter. Med den særlige madkultur, ringridning og kortspillet skat.

Men hvorfor har denne lille historie stadig så stor betydning for os i dag. Vi lever jo i en globaliseret verden. Vi er verdensborgere. I vores bukselomme ligger hele den grænseløse verden med vores smartphones. Vi har gennem google adgang til alverdens sprog. Og vi står i verden overfor kæmpemæssige globale udfordringer, som ikke stopper ved nogen grænse. Hvorfor er historien om dette lillebitte sted, med dets særlige sprog og dets grænse så vigtig? Og hvorfor er det vigtig at fortælle, at den grænse, vi tager for givet, og som engang gik lige herude ved Kongeåen og Foldingbro, engang ikke var så givet, men tværtimod omstridt? Hvorfor skal vi dog stadig fortælle og høre om Genforeningen? Det kan man begrunde ud fra den tunge, store og komplicerede historie.

Men. Man kan også begrunde det med de myriader af små familiære og personlige skæbnefortællinger, som har deres oprindelse i grænselandets historie på godt og ondt. Som små frø voksede de op igennem generationer og har dermed fået en stor betydning. Frøene blev sået her i grænselandet for mange århundreder siden. Og frøene voksede sammen i et mangfoldigt og broget sprogtæppe: dansk, tysk, sønderjysk, plat, frisisk. Mangfoldigt og modsætningsfyldt har det altid været i grænselandet. Og de små frø

overlevede så også krigens forfærdelige skygge. Med alle de mange tårer, savnet og den frygtelig sorg over alle de faldne. Krigens blodige spor kan læses på alle mindetavlerne på de sønderjyske kirkegårde.

Så - i det mest grusomme voksede de små frø videre. På én gang så skrøbelige og dog så sejlivede. Frøene indeholder naturens skønhed. De vil livet! Og de indeholder også håbets skønhed. Selvom de blev plantet på steder, hvor man ikke vidste, om de kunne vokse, om der var noget de kunne næres af eller ej, så blev frøene holdt i live af en utrolig optimisme og voksede videre. Vi kan ikke leve uden et billede på, at fremtiden eller verden eller vi selv kan blive bedre. I sommer så jeg selv de røde valmuer rundt om på gravene i Frankrig, hvor håbet stadig blomstre.

Et lille frø med stor betydning.

Sådan kan man også sige om det lille sennepsfrø. Når det kommer i jorden - i den mørke jord, skal det nemlig sås - så er det mindre end alle frø på jorden, men når det er sået, vokser det op og bliver større end alle andre planter og får store grene, så himlens fugle kan bygge rede i dets skygge.

Her i denne lignelse taler Jesus naturligvis om Gudsriget. Og det er ikke nødvendigvis Grænselandet. Man kan jo godt komme i tvivl her i 2020. Der er - trods alt - en forskel. En grænse mellem på den ene side Gudsriget og Sønderjylland. Helt bestemt!

Men: kun ved at bevæge os ud i landskabet og ud i livet og der betragte de små konkrete frø fra forskellige sider kan vi finde ud af hvad Gudsriget betyder for os og vores tilværelse.

Og billedet virker så let med det lille frø, som vokser op og bliver så stort og betydningsfuldt. Men så let er tilværelsen for den troende på vej til Gudsriget jo ikke. Om to måneder er det påske og dér bliver det i hvert fald klart, at lidelse, kors og død også hører til troens tilværelse.

Men Gudsriget vokser frem, af sig selv. Alligevel. Også uden den mindste hjælp fra vores side og helt automatisk. Det er indeholdt i sennepsfrøet. For Gudsriget er stedet, hvor vi i troens tilværelse kan føle os hjemme.

Vi kan føle os hjemme, når vores liv på visse strækninger går gennem et mørke, bliver plantet i en mørk jord, med en uvished, som kan tage modet fra enhver. Vi kan føle os hjemme med vores ubesmykkede liv, det autentiske liv, som Gud har ønsket at dele med os i Kristus. Og det er det, som Jesus fortæller os med lignelsen. Gudsriget er livskraften, håbet og modet, som holder os oppe på, at der er et liv og et sted og et rige, hvor vi kan være hjemme og blive genforenet med det liv, som aldrig vil blive anderledes.

Vi tolker vores liv ved hjælp af billeder. Så hvad er det fantastiske ved denne lignelse? Det er slutningen: de store grene, de uventede store grene, hvor det er muligt at bygge rede. Og hvor alle himlens fugle, fra nord, syd, øst og vest kan lande og have et sted at føle sig hjemme. I tryghed og tillid. Hvor man kan tale sammen og finde løsninger sammen og give plads til forskellighed. I skyggen af grenene, hedder det i lignelsen. Altså i en skygge med sprækker og revner. Det er ikke et lukket univers. Men åbent og frit. Også til kontroverser og kritik.

Grenene er ikke bare dumpet ned fra him-

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
Egevej 4
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

len. Men de er vokset frem over tid og de bærer på en historie med erfaringer og erkendelser, der er blevet gjort hen over tiden. Det kan man nemt glemme i dag i en verden under hastig forandring og med reformer, som vi skal tage stilling til hver anden dag. Mennesket forandrer sig hele tiden. Nærmest øjeblikkelig. Men vi har også brug for, at der er noget, som er. Som vi kan sætte os på og sætte os i. Så: Billedet med det lille sennepskorn er et flot evangelisk håb! Ikke kun rettet mod fortiden. Det åbner sig også mod fremtiden.

Og bevæger vi os ud af lignelsens billede igen og ind i grænselandet, så gælder det også om at holde dette håb oppe her. For naturligvis er der meget, som ikke lykkes her i grænselandet, hvor ting bliver misforstået og slet ikke får lov til at blomstre. Og ting sker bestemt ikke bare sådan helt af sig selv.

Grænselandet har også brug for mennesker, som vil plante og så og høste her – også i fremtiden og lægge hovederne i blød sammen, for at finde ud af, hvordan vi her kan møde de nye udfordringer som hører vores tid til.

Mange ting kan nævnes men en ting er lykkedes ret godt og jeg vil til slut vende tilbage til Bodil Jørgensens nytårstale. Den ender nemlig med, at der tændes en bordbombe. For Genforeningen er en fest som i 2020 vil eksplodere som en bordbombe med tusindvis af Dannebrog. *Men!* Grænsen efterlod jo også et mindretal på begge sider af grænsen. Der var jo ikke en genforening for det danske eller tyske mindretal. Mindretallene blev jo efterladt på den anden side. At

mindretallene har det så godt med grænsen i dag, som de har og at der hersker ligeværd med flertallet, hvor der er plads til et både-og, og ikke blot et enten-eller - det er noget ganske særligt for vores lillebitte grænseland, som vi skal holde åbent for den næste generation og som vækker genklang ud over hele verden. Og Bodil Jørgensen finder derfor et lillebitte tysk flag blandt alle de mange dannebrog og siger venskabeligt: Nejj – hvad er det da: Moin, do!

Tak for genforeningen og alle de fine sacher!

Glædelig søndag!

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
Du, som var, er og bliver, en sand treenig Gud
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen

Signe Inge von Oettingen
Seem og Ribe Domsogn

Salmer:
2, 392, 156, Et hus at komme til af Janne Mark, 11